

“Floare albastră”

Mihai Eminescu

Considerată de Vladimir Streinu, “ghinda din care se naște stejarul”, întrucât conține germenul poemului “Luceafărului” de mai târziu, poezia “Floare albastră” de Mihai Eminescu, publicată în anul **1873** în revista “Convorbiri literare”, reprezintă o meditație asupra iubirii, dar și asupra sensului existenței umane. Ca specie, poezia este o eglogă, o idilă cu dialog, în care se armonizează două voci: vocea feminină, ce reprezintă trăirea dionisiacă și vocea masculină, ce creionează detașarea apolinică, condiția omului de geniu.

Opera se încadrează în romantism prin tema iubirii proiectată ca un ideal, prin valorificarea antitezei ca formulă compozițională, prin motive precum floarea albastră, codrul, stelele, noaptea, luna dar și prin subiectivitatea dată de “măștile lirice” asumate de vocea poetică.

Titlul, constând într-un epitet metaforic, își are originea în mitul romantic al aspirației către idealul de fericire, de iubire pură întâlnit la scriitorul german Novalis. La Eminescu, simbolul florii albastre sugerează antinomia dintre relativ și absolut. “Floarea” face referire la ideea esteticii trecătoare, pe când “albastrul” reprezintă culoarea infinitului, a orizonturilor nemărginite.

Compoziția romantică se realizează prin alternarea a două planuri, de fapt, confruntarea - prin antiteză- a două moduri de existență și ipostaze ale cunoașterii: lumea imaterială, a căutării adevărilor abstracte, reci “versus” lumea iubiri “umane”, a cunoașterii terestre, imediate. În acest context, poezia se

structurează în jurul unei serii de opoziții: eternitate/moarte, detașare apolinică/trăire dionisiacă, vis/realitate, aproape/depart, atunci/acum.

Opera este organizată în 4 secvențe lirice rezultate din alternanța vocii feminine cu vocea masculină. Secvența I este reprezentată de primele trei strofe și prezintă monologul liric al fetei, ce se construiește prin erotica reproșului. Fata contestă detașarea îndrăgostitului încă din incipitul poeziei “Iar te-ai cufundat în stele/ Și în nori și-n ceruri-nalte”. Metafora “râuri în soare” exprima ideea cunoașterii absolute, asociate condiției omului de geniu. Astfel, planul cosmic este configurat prin motive precum cerul, norii, stelele. Iubita desemnează universul abstract în care se retrage îndrăgostitul prin simbolul unei vechi civilizații: “piramidele-nvechite”. Îndemnul fetei surprinde antiteza dintre departe și aproape, invitându-și iubitul să trăiască fericirea alături de ea.

Secvența a doua este reprezentată de a patra strofă, fiind echivalentă cu intervenția vocii masculine, asociată regimului tăcerii. Aceasta aduce în prim plan îndrăgostitul, care creionează portretul iubitei. La nivel lexico-semantic se remarcă apelativul diminutival “mititica” care arată o puternică implicare afectivă și sugerează naivitatea și inocența fetei.

Secvența a treia corespunde strofelor 5-12 și prezintă o nouă chemare, realizată de vocea feminină într-un cadru natural, paradisiac, delimitat chiar de primul vers “Hai în codrul cu verdeață”. Secvența corespunde unui scenariu erotic, reprezentativ pentru scena romantică de inițiere în iubirea terestră, iar acest ritual al seducției echivalează cu magia eroului. Atitudinea fetei este una jovială, ludică (“Eu pe-un fir de romaniță/Voi cerca de mă iubești”). Se trece de la un cadru diurn la un cadru nocturn, sugerând o poveste de dragoste intimă. Simetria gesturilor gingașe arată compatibilitatea celor doi (“Dulce netezindu-mi părul”). Astfel, natura ocrotitoare este conturată descriptiv prin motive romantice frecvente în

literatura eminesciană - codrul, izvoarele, balta, luna devenind un spațiu primordial nealterat de prezența umană.

Ultima secvență, reprezentată de strofele 13-14, reflectă vocea masculină ce meditează asupra sentimentului pierdut al iubirii: "Înc-o gură și dispăre". Punctele de suspensie prelungesc la infinit sentimentul absenței iar comparația "Ca un stâlp eu stam în lună" creionează sugestia posturii statuare a poetului. Tonalitatea este minoră, elegiacă, verbele la perfectul compus ("te-ai dus", "a murit") susțin declinul temporal, iar sugestia pronominală din sintagma "iubirea noastră" exprimă asumarea "prea târzie" a viziunii despre lume și fericire a iubitei din trecut.

Nivelul prozodic pune în valoare semnificațiile operei, potențându-le prin rimele rare ("dispăre"- "floare", "noastră"- "albastră"), prin muzicalitatea măsurii scurte de 7-8 silabe, prin rima îmbrățișată și prin ritmul trohaic. Limbajului se remarcă prin vorbirea populară și registrul familiar, accentuând intimitatea discursului. Verbele la timpul prezent redau fie lumea eternă a ideilor, fie perenitatea naturii, viitorul literar și popular proiectează aspirația spre iubire, iar verbele la trecut surprind detașarea reflecției și distanțarea temporală.

Prin urmare, poezia "Floare albastră" ilustrează la toate nivelurile trăsăturile de profunzime ale romantismului eminescian, fiind o metaforă sublimă a unui eu creator aflat în plină expansiune.